ЈП "Србијашуме", Београд
Булевар Михајла Пупина 113
Сектор за шумарство и заштиту животне средине
Служба за планирање газдовања шумама
Број: _____
Датум: _____

ИЗВОД ИЗ ОСНОВЕ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА
за
ГЈ "Ртањ"
(2025 - 2034)

Увод:

Газдинска јединица "Ртањ" у саставу је Тимочког шумског подручја (Закон о шумама, Сл.гл.РС, бр. 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018 и др-закон, Попис шума), којим, као део ЈП "Србијашуме", газдује ШГ "Тимочке шуме", ШУ Бољевац. Шуме и шумско земљиште ове газдинске јединице простиру се на територији општине Бољевац, односно округа Зајечарског. Прикупљање теренских података за израду основе извршено је у току 2023. године.

1.0. СТАЊЕ ШУМА

1.1. ПОВРШИНА, ЗАПРЕМИНА, ПРИРАСТ

Ред. број	ШУМЕ	Површина		Запремина		Прираст		
		ha	%	m³	m³/ha	m³	m³/ha	Iv/V
	Пребирне							
	Високе разнодобне							
	Високе једнодобне	436,63	12,7	67.803,5	153,3	1.255,5	2,9	1,9
1,1	ВИСОКЕ ПРИРОДНЕ САСТОЈИНЕ	436,63	12,7	67.803,5	153,3	1.255,5	4,1	1,9
1,2	Културе	16,29	0,5					
	Вешт. под. састојине	70,56	2,1	11.796,4	167,2	301,6	4,3	2,6
	ВИСОКЕ ВЕШТАЧКИ ПОД. САСТОЈИНЕ	86,85	2,5	11.796,4	167,2	301,6	3,3	2,6
1	**ВИСОКЕ**	**523,48**	**15,3**	**79.599,9**	**152,1**	**1.557,1**	**3,0**	**2,0**
2	**ИЗДАНАЧКЕ**	**1.446,36**	**42,2**	**129.791,4**	**89,7**	**2.835,6**	**2,0**	**2,2**
3	**ШИКАРЕ**	**892,79**	**26,0**					
4	**ШИБЉАЦИ**	**111,38**	**3,2**					
А	**ОБРАСЛО**	**2.974,01**	**86,8**	**209.391,3**	**70,4**	**4.392,7**	**1,5**	**2,1**
5	Шумско земљиште	245,82	7,2					
6	Остало земљиште	43,73	1,3					
7	Неплодно	161,02	4,7					
8	Узурпације	3,08	0,1					
Б	**НЕОБРАСЛО**	**453,65**	**13,2**					
А+Б		**3.427,66**	**100,0**	**209.391,3**	**61,1**	**4.392,7**	**1,3**	**2,1**

2.0. ПРЕГЛЕД HCV ШУМА ("Шуме високе заштитне вредности")

Код намен. целине	Основна намена-приоритетна функција	Категорија HCV шума	Површина		Запремина		Прираст		
			ha	%	m³	m³/ha	m³	m³/ha	Piv
55	**Специјални резерват природе I степен заштите**	**1**	217,0	31,7	32.162,6	148,2	625,8	2,9	1,9
Свега:		**HCV 1**	**217,0**	31,7	**32.162,6**	**148,2**	**625,8**	**2,9**	**1,9**
56	**Специјални резерват природе II степен заштите**	**1**	65,9	9,6	1.481,9	22,5	37,9	0,6	2,6
Свега:		**HCV 1**	**65,9**	9,6	**1.481,9**	**22,5**	**37,9**	**0,6**	**2,6**
57	**Специјални резерват природе III степен заштите**	**2**	1.163,9	170,2	67.526,7	58,0	1.369,0	1,2	**2,0**
Свега:		**HCV 2**	**1.163,9**	**170,2**	**67.526,7**	**58,0**	**1.369,0**	**1,2**	**2,0**
26	**Заштита земљишта од ерозије**	**4**	584,9	85,6	2.942,6	5,0	59,8	0,1	2,0
66	**Стална заштита шума (изван газдинског третмана)**	**4**	98,7	14,4					
Свега:		**HCV 4**	**683,7**	**23,0**	**2.942,6**	**4,3**	**59,8**	**0,1**	**2,0**
Свега:		**HCV**	**2.130,5**	**71,6**	**104.113,8**	**48,9**	**2.092,5**	**1,0**	**2,0**
ОСТАЛЕ ОСНОВНЕ НАМЕНЕ - ПРИОРИТЕТНЕ ФУНКЦИЈЕ									
10	**производња техничког дрвета**		843,6	28,4	105.277,4	124,8	2.300,0	2,7	2,2
Свега:			**843,6**	**28,4**	**105.277,4**	**124,8**	**2.300,0**	**2,7**	**2,2**
Укупно за ГЈ:			**2.974,0**	**100,0**	**209.391,2**	**70,4**	**4.392,5**	**1,5**	**2,1**

Дефиниција HCV шума, као и активности и мере које су прописане за утврђене наменске целине, наведене су у Изводу из стручних упутстава за коришћење Каталога шифара за Информациони систем у шумарству Републике Србије.

3.0. ПРОМЕНА ШУМСКОГ ФОНДА

Претходни премер			Реализовани принос	Очекивана запремина	Садашњи премер			Разлика (7 - 5)	
Површина ГЈ	Запремина	Прираст (год.)			Површина ГЈ	Запремина	Прираст (год.)		
ha	m³		m³	m³	ha	m³		m³	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.457,23	361.180,8	9.039,0	135.241,0	307.290,8	3.427,66	209.391,2	4.392,5	-97.899,6	-31,9

3.1. КОМЕНТАР О ПРОМЕНИ ШУМСКОГ ФОНДА

Укупна површина ове газдинске јединице се умањила, у односу на њену површину из претходног уређајног периода, за 29.57 ha. Смањење укупне површине газдинске јединице је последица прецизније израде списка катастарских парцела, а што се односи на одузимање делова површина парцела (пре свега парцела путева и потока на којима је корисник ЈП „Србијашуме“) који излазе ван граница ове газдинске јединице. Разлика између премером добијене и очекиване запремине износи -93899.6 m3. Укупна разлика између премером добијене и очекиване запремине је -31.9 %. Разлика између премером добијене и очекиване запремине износи -97.889,2 m3, односно -31,9 %. Разлог овоме је губитак запремине као последица пропадања ледом оштећених букових стабала (ледолом са краја 2014.године), уз податак да у презрелим састојинама (имајући у виду њихово опште стање и старост) и састојинама посеченим пре истека уређајног периода (према Акционом плану санације ледолома) не треба рачунати на пројектовани прираст у целом износу, што програм који је обрачунавао дубећу запремину и прираст, као ни претходна анализа, не препознају. Такође један од разлога овоме је губитак запремине као последица пропадања стабала презрелих састојина, још у дубећем стању, услед њихове дубоке престарелости, као и податак да у оваквим састојинама не треба рачунати на прираст, што програм који је обрачунавао дубећу запремину и пројектовани прираст није препознао.

4.0. ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

4.1. ПЛАН ГАЈЕЊА ШУМА			4.2. ПЛАН КОРИШЋЕЊА ШУМА		
ВРСТЕ РАДА		ha	ВРСТА ПРИНОСА		m^3
1.0.	**ПОМОЋНЕ МЕРЕ**	**17,98**			
1.1.	**Пом. мере природном обнављању**				
	Припрема терена				
	Обрада земљишта				
1.2.	**Пом. мере вештачком обнављању**				
	Припрема терена				
	Обрада земљишта				
	Санација пожаришта				
1.3.	**Пом. мере оснивању нових шума**	**17,98**			
	Припрема терена	17,98			
	Припрема земљишта				
2.0.	**ОБНАВЉАЊЕ ШУМА**	244,16	1.0.	**ГЛАВНИ - ОБНАВЉАЊЕ**	**31.738**
2.1.	**Природно обнављање**	**244,16**			
	Пребирне сече			**Пребирним сечама**	
	Комбиноване методе (фемелшлаг)			**Комбинованим методама (фемелшлагом)**	
	Групимично оплодне сече			**Групимично оплодним сечама**	
	Оплодне сече:	**227,87**		**Оплодним сечама:**	**29.935**
	- припремни сек	28,23		- припремни сек	2.074
	`- припремни и оплодни сек	24,36		`- припремни и оплодни сек	1.404
	- оплодни сек	19,62		- оплодни сек	2.715
	- накнадни сек			- накнадни сек	
	- оплодни и заврсни сек	115,03		- оплодни и заврсни сек	15.979
	- завршни сек	40,63		- завршни сек	7.764
	Вегетативно обнављање	**16,29**		**Вегетативним обнављањем**	**1.803**
	Индиректна конверзија			**Индиректном конверзијом**	
	- припремни сек			- припремни сек	
	- оплодни сек			- оплодни сек	
	- накнадни сек			- накнадни сек	
	- завршни сек			- завршни сек	
2.2.	**Вештачко обнављање шума**				
	Обнављање вештачки подигнутих састојина				
	Комплетирање - допуна прир.под.сетвом				
	Комплетирање - допуна прир.под.садњом			**Вештачко обнављање шума**	
	Обнављање ред. сечина МЛ садњом			**Плантаже меких лишћара**	
	Директна конверзија-мелиорација			**Мелиоративним сечама**	
	Пошумљавање санираних ледолома				
	Попуњавање култура садњом				
3.0.	**ОСНИВАЊЕ НОВИХ ШУМА (пошумљавање)**	**0,86**			
	Пошумљавање пожаришта				
	Подизање нових култура и плантажа	0,86			
4.0.	**НЕГА ШУМА**	**339,29**	2.0.	**ПРЕТХОДНИ - ПРОРЕДНИ**	**8.250**
	Окопавање и прашење	35,10			
	Попуњавање природно обнов. пов. садњом	17,12			
	Осветљавање подматка ручно	22,76			
	Сеча избојака и уклањање корова	66,16			
	Сеча осветљавања подмлатка				
	Сеча чишћења у младим природним састојинама	34,49			
	Сеча чишћења у културама				
	Прореде у високим природним састојинам			Високе природне састојине	
	Прореде у вештачки подигнутим састојинама	19,57		Изданачке природне састојине	2.112
	Прореде у саст. меких лишћара и плантажама			Вештачки подигнуте састојине	1.585
	Прореде у изданачким састојинама	44,07		Састојине меких лишћара и плантаже	
	Санитарне сече	100,02		Узгојно-санитарне сече	4.553
	Кресање и резање грана				
	Укупно (1 + 2 + 3 + 4):	**602,29**		**Укупно (1 + 2):**	**39.988**

Интезитет планираних сеча у односу на запремину износи 19,1 % , а у односу на запремински прираст 91,0 % .